

Bệnh lao (TB)

Tuberculosis (TB)

Tuberculosis or TB is a disease caused by germs called bacteria that most often affects the lungs. You can get infected with TB when you breathe in the germs. You are at a higher risk to get TB if you have a weak immune system. This system can be weakened by poor diet, illness, medicines, stress and other causes.

Types of infection

There are two types of TB infection, latent and active.

Latent infection is when you may have no signs of TB. The bacteria are in your body, but they are not active. You will not feel sick or spread TB to others. Skin or blood tests will be positive for TB. Treatment is still needed to prevent you from getting active TB later.

Active infection is when you have signs of the disease. You are able to spread the disease to others when you breathe, cough, sing or laugh and other people breathe in the TB germs. Without treatment, TB can cause serious damage to the lungs and death.

Signs

TB in the lungs can cause these signs:

- Cough that lasts more than 3 weeks or won't go away
- Fever and chills
- Weight loss or loss of appetite
- Feeling weak and tired
- Chest pain
- Night sweats

Bệnh lao hay TB là một bệnh do một loại mầm bệnh có tên là vi khuẩn gây ra, bệnh thường ảnh hưởng nhất đến phổi. Quý vị có thể bị nhiễm TB khi quý vị hít phải mầm bệnh. Quý vị có nguy cơ bị TB cao hơn nếu quý vị có hệ miễn dịch bị suy yếu. Hệ miễn dịch này có thể bị suy yếu do ăn uống kém, bệnh tật, thuốc men, căng thẳng và các nguyên nhân khác.

Các loại nhiễm trùng

Có hai thể nhiễm TB, tiềm ẩn và hoạt động. Nhiễm bệnh thể **tiềm ẩn** là khi quý vị có thể không có các dấu hiệu của TB. Vi khuẩn ở trong cơ thể quý vị, nhưng các vi khuẩn đó không hoạt động. Quý vị sẽ không cảm thấy bị ốm hoặc không lây bệnh lao cho người khác. Xét nghiệm da hoặc máu sẽ dương tính với bệnh lao. Việc điều trị vẫn cần thiết để ngăn ngừa quý vị bị bệnh lao hoạt động sau này.

Nhiễm bệnh thể **hoạt động** là khi quý vị có các dấu hiệu của bệnh. Quý vị có thể lây bệnh cho người khác khi quý vị thờ, ho, hát hoặc cười và người khác hít phải vi trùng lao. Nếu không điều trị, bệnh lao có thể gây tổn thương nghiêm trọng cho phổi và tử vong.

Dấu hiệu

Lao ở phổi có thể gây ra những dấu hiệu sau:

- Ho có thể kéo dài hơn 3 tuần hoặc không đỡ
- Sốt và ớn lạnh
- Sụt cân hoặc chán ăn
- Cảm thấy yếu và mệt mỏi
- Đau ngực
- Đổ mồ hôi vào ban đêm

Testing

A skin test will be done to see if you are infected. A positive test means that you have been infected. If your test is positive, your doctor may also use a blood test, a chest x-ray and tests of the sputum you cough up to see if you have TB. Your family members and others living with you will also be skin tested to check if they also are infected.

A negative test often means that you are not infected. The skin test may not react if you have a weak immune system. Your doctor may check for TB if your skin test is negative, but you still have signs.

Medicines

If you have a positive skin test or have TB, you will be started on medicines.

- For latent infection, you may need to take medicine for 3 to 9 months.
- For active TB, medicine treatment may be needed for 6 to 12 months or more.

Take your medicines as directed. You may need more than one type of medicine for TB.

- **You need to take all of your medicines for as long as your doctor orders.**
- **Do not stop taking them, even if you feel better.**

Kiểm tra

Xét nghiệm ở da sẽ được thực hiện để xem quý vị có bị nhiễm bệnh hay không. Xét nghiệm dương tính có nghĩa là quý vị đã bị nhiễm bệnh. Nếu xét nghiệm của quý vị dương tính, bác sĩ của quý vị cũng có thể sử dụng xét nghiệm máu, chụp x-quang ngực và xét nghiệm đờm mà quý vị ho ra xem quý vị có bị bệnh lao hay không. Các thành viên trong gia đình quý vị và những người khác sống cùng quý vị cũng sẽ được xét nghiệm da để kiểm tra xem họ có bị nhiễm bệnh hay không.

Xét nghiệm âm tính thường có nghĩa là quý vị không bị nhiễm bệnh. Xét nghiệm da có thể không có phản ứng nếu quý vị có hệ miễn dịch suy yếu. Bác sĩ có thể kiểm tra bệnh lao nếu xét nghiệm da của quý vị âm tính, nhưng quý vị vẫn có các dấu hiệu.

Thuốc

Nếu quý vị có xét nghiệm da dương tính hoặc bị bệnh lao, quý vị sẽ được bắt đầu dùng các loại thuốc.

- Đối với nhiễm trùng lao thể tiềm ẩn, quý vị có thể cần phải dùng thuốc trong 3 đến 9 tháng.
- Đối với bệnh lao thể hoạt động, việc điều trị bằng thuốc có thể cần thiết từ 6 đến 12 tháng trở lên.

Dùng thuốc theo chỉ định. Quý vị có thể cần nhiều hơn một loại thuốc điều trị bệnh lao.

- **Quý vị cần phải dùng tất cả các loại thuốc của quý vị miễn là bác sĩ yêu cầu.**
- **Không được ngừng dùng các loại thuốc đó, ngay cả khi quý vị cảm thấy đỡ hơn.**

Skipping doses or stopping medicines early can cause:

- The spread of TB to others.
- The infection to come back.
- The germs to become resistant to the medicine. This means the germs are harder to stop with the medicines available, making it harder to treat.

Most often, after 2 to 3 weeks of medicine treatment for active TB, you are no longer contagious. This means you will not pass TB germs to others, but you still need to take your medicine as ordered.

Protect yourself and others

- Wash your hands well with soap and water or use alcohol based hand sanitizer before and after meals.
- Keep your body strong. Eat 3 meals and drink 6 to 8 glasses of fluid each day.
- Go to all your doctor appointments.
- **Always cover your mouth** when you cough or sneeze with a tissue, then throw it away. You can also cough into your sleeve if you do not have a tissue. Then, wash your hands.

Hospital care

If you are sick enough that you need to be in the hospital, steps will be taken to prevent others from getting TB.

- You will be isolated in your room until you have been on TB medicines for 2 to 3 weeks or until your sputum is not infected.

Quên không dùng thuốc hoặc ngừng thuốc sớm có thể gây ra:

- Lây bệnh lao sang người khác.
- Nhiễm lao tái phát.
- Các vi trùng trở nên kháng thuốc. Điều này có nghĩa là các loại thuốc có sẵn khó ngăn chặn vi trùng hơn, khiến cho việc điều trị khó khăn hơn.

Thông thường, sau 2 đến 3 tuần điều trị bằng thuốc đối với bệnh lao thể hoạt động, quý vị không còn khả năng lây bệnh nữa. Điều này có nghĩa là quý vị sẽ không lây vi trùng lao sang người khác, nhưng quý vị vẫn cần phải dùng thuốc theo chỉ định.

Bảo vệ bản thân và người khác

- Rửa tay kỹ bằng xà phòng và nước hoặc sử dụng thuốc sát trùng tay có cồn trước và sau bữa ăn.
- Luôn giữ cho cơ thể khỏe mạnh. Ăn 3 bữa và uống từ 6 đến 8 cốc nước mỗi ngày.
- Đi khám theo tất cả các cuộc hẹn với bác sĩ.
- **Luôn dùng khăn giấy che miệng** khi quý vị ho hoặc hắt hơi, sau đó vứt khăn giấy đi. Quý vị cũng có thể ho vào tay áo nếu không có khăn giấy. Sau đó rửa tay.

Chăm sóc tại bệnh viện

Nếu quý vị bị ốm cần phải nằm viện, các bước chăm sóc sẽ được thực hiện để ngăn ngừa người khác không bị nhiễm bệnh lao.

- Quý vị sẽ bị cách ly trong phòng cho đến khi đã dùng thuốc điều trị bệnh lao trong 2 đến 3 tuần hoặc cho đến khi đờm của quý vị không nhiễm vi khuẩn lao nữa.

- Anyone who comes into your room will wear a mask.
- The door to your room will be closed.
- You will need to wear a mask when you are out of your room.

Call your doctor right away if you:

- Have a worse cough.
- Cough up blood.
- Have trouble breathing.
- Lose weight even when you are eating a good diet.
- Have fevers or night sweats.
- Have brown urine or gray stools.
- Have yellow skin or yellow eyes.

Talk to your doctor or nurse if you have any questions or concerns.

- Bất cứ ai vào phòng của quý vị cũng đều phải đeo khẩu trang.
- Cửa phòng của quý vị sẽ bị đóng kín.
- Quý vị sẽ cần phải đeo khẩu trang khi quý vị ra khỏi phòng.

Gọi điện cho bác sĩ ngay lập tức nếu quý vị:

- Ho nhiều hơn.
- Ho ra máu.
- Khó thở.
- Sụt cân ngay cả khi quý vị đang ăn chế độ ăn đầy đủ dinh dưỡng.
- Có sốt hoặc vã mồ hôi vào ban đêm.
- Nước tiểu màu nâu hoặc phân bạc màu.
- Da vàng hoặc mắt vàng.

Trao đổi với bác sĩ hay y tá nếu quý vị có bất cứ thắc mắc hoặc lo ngại nào.